

Lausunto valtioneuvoston asetuseräluonnoksesta eräksi kalastusrajoituksiksi Saimaalle**29/14.03.03.00/2021****Maakuntahallitus 22.02.2021 § 28**

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää 26.2.2021 mennessä lausuntoja valtioneuvoston asetuseräluonnoksesta eräksi kalastusrajoituksiksi Saimaalla. Asetuksen avulla pyritään vähentämään kalanpyydyksiin tapahtuvaa sivusaaliskuolleisuutta saimaannorppakannan elinvoimaisena säilyttämiseksi ja suotuisan suojelutason saavuttamiseksi. Asetuksen keskeisimmät muutokset vuoden 2016 asetukseen ovat kalastusrajoitusalueen laajentaminen 2557 neliökilometristä 2800 neliökilometriin sekä verkkojen pystylankojen avulla tapahtuvan madaltamisen kieltäminen muualta kuin verkkoliinan päistä. Pakoaukollisten norppaturvallisten rysien käyttö sallittaisiin ja niiden käyttöön ei tarvitsisi jatkossa hakea poikkeuslupaa. Esitetyt kalastusrajoitukset olisivat voimassa 14.4.2026 saakka.

Liitteenä ovat lausuntopyyntö liitteineen.

Valmistelija: Laura Blomqvist, +358 40 139 0173

Ehdotus:

Etelä-Karjalan liitto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Saimaannorppakanta on pitkäjänteisen suojelutyön ansiosta kasvanut noin 420 - 430 yksilöön. Vuonna 2017 saimaannorppan suojelustrategiassa asetettiin välitavoitteeksi talvikannan koon kasvaminen vähintään 400 yksilöön vuoteen 2025 mennessä. Myönteisestä kehityksestä huolimatta kanta on edelleen pieni. Saimaannorppa onkin luokiteltu erittäin uhanalaiseksi lajiksi. Sen suojelua ohjaa sekä kansallinen lainsäädäntö että Euroopan unionin direktiivit ja kansainvälisten luonnonsuojelusopimusten velvoitteet. Suomessa laji on rauhoitettu luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla. EU:n luontodirektiivin (92/43/ETY) mukaan saimaannorppan osalta edellytetään tiukkaa suojelua lajin koko esiintymisalueella.

Kalanpyydykskuolleisuus on merkittävä riski, jonka vuoksi saimaannorppan keskeisillä lisääntymisalueilla on kalastusta rajoitettu valtioneuvoston asetuksella. Kalastusrajoitukset ovat tehokas suojelukeino, koska norppan kannankasvu korreloi tehtyjen rajoitusten kanssa. Asetuseräluonnoksessa esitetyt rajoitukset kiristävät rajoituksia vuoden

2016 annetun asetuksen tasosta, koska rajoitukset tulevat voimaan entistä laajemmalla alueella. Asetusalueita on vuosina 2016–2020 laajennettu vesialueiden omistajien ja ELY-keskuksen välisillä vapaaehtoisilla sopimuksilla noin 250 km². Sopimusmenettelyä on tarkoitus jatkaa.

Kalastusrajoitusten tulee olla ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäviä. Suojelun onnistumisen edellytyksenä onkin yhteensovittaa eri toimijoiden tarpeet ja löytää taso, jolla norppakannan suojelun suotuisa taso säilyy, mutta toisaalta kotimaisen kalan saatavuus ja kotitarvekalastus turvataan. Saimaan alueelta pyydetään noin 30 prosenttia Suomen sisävesisaaliista. Alueella toimii noin 190 ammattikalastajaa ja vapaa-ajankalastusta harrastaa noin 50 000 henkilöä. Huomionarvoista on, että hallitusohjelman tavoitteena on lisätä kotimaisen kalan kulutusta.

Saimaan alueelle kohdistuu nyt ja tulevaisuudessa paljon myönteistä huomiota Saimaa Geoparkin UNESCO Global Geopark -statuksen, Savonlinna Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026-hankkeen eli Saimaa-ilmion sekä Saimaan norppasaariston UNESCO:n maailmanperintökohteeksi hakemisen myötä. Niiden myötä korostuu velvoitteemme huolehtia saimaannorpan säilymisestä osana Saimaan ekologiaa ja samaan aikaan luoda edellytyksiä kestäväälle matkailulle Saimaan alueella.

Ottaen huomioon edellä mainitut seikat, Etelä-Karjalan liitto puoltaa asetusluonnosta ja katsoo, että asetuksessa esitetyillä rajoitustoimilla vaikutetaan myönteisesti saimaannorppakannan kasvuun. Etelä-Karjalan liitto näkee tärkeänä, että norpan suojelutyötä tehdään jatkossakin myös sopimus pohjaisesti valtion ja vesialueen omistajien kesken. Osakaskunnille maksettavien sopimuskorvausten tasoa tulee nostaa 2,5 euroon hehtaarilta. Korvaustaso (1,7 €/ha) on tähän saakka pysynyt vuoden 1982 tasolla. Sopimuskorvauksilla tehdään tärkeää työtä kalavesien hoidossa ja kunnostamisessa.

Saimaannorpan suojelutyössä tulee lisäksi turvata riittävät resurssit tutkimukseen, tehokkaaseen kalastuksen valvontaan, norppaturvallisesta kalastuksesta tiedottamiseen sekä norppaturvallisten kalanyydysten kehittämiseen ja käyttökoulutukseen. Lisäksi muiden suojelukeinojen, kuten keinopesien käyttäminen ja apukinosten kolaaminen on säilytettävä keinovalikoimassa. Uusien toimintatapojen kehittämisessä tulee toimia tiiviissä yhteistyössä osakaskuntien ja paikallisyhteisöjen kanssa.

Asiakohta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Asiakohta tarkastetiin kokouksessa.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Lappeenrannassa 24.2.2021

Olli Seppänen
hallinto- ja kehittämisjohtaja

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 3 pages before this page

Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 3 sider før denne side

Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende